

ევროკავშირი
საქართველოსთვის
The European Union for Georgia

Empowering Civil Society in Guria, Imereti and Racha-Lechkhumi

საგრანტო განაცხადების შემუშავების პროცესი და ძირითადი ეტაპები

პრაქტიკული გზამკვლევი

პროექტი

„გურიის, იმერეთისა და რაჭა-ლეჩხუმის სამოქალაქო
საზოგადოების ორგანიზაციების საერთო ფორუმი საჯარო
მმართველობის რეფორმის საგზაო რუკის მონიტორინგის

პრაქტიკული გზამკვლევი

„საგრანტო განაცხადების შემუშავების პროცესი და ძირითადი ეტაპები“

შემუშავებულია ეკატერინე გამახარიას მიერ

შინაარსი

შესავალი	3
1. ფონდების მოძიების არსი, სახეები და მეთოდები	4
2. საპროექტო განაცხადი და მისი ფუნქციები.....	5
3. პროექტის ციკლის დაგეგმვის ეტაპები.....	6
3.1.სიტუაციის აღწერა და ანალიზი	7
3.2.პროექტის მიზნები და ამოცანები, მათი მიღწევის კონკრეტული გზები (მოქმედებები)	9
3.3. ინდიკატორები.....	12
3.4. რისკები/დაშვება	14
3.5. ლოგიკური ჩარჩო.....	15
4. პროექტის სიცოცხლისუნარიანობა	16
5.ბიუჯეტი	17

შესავალი

მკაფიოდ, საფუძვლიანად და მიზნობრივად ჩამოყალიბებული პროექტი, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმატების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან წინაპირობას წარმოადგენს, რადგან პირდაპირი დაფინანსების, ან სხვა ტიპის მატერიალური რესურსის გარეშე, ძალიან რთულია ორგანიზაციამ მოახერხოს თავისი მიზნების მიღწევა.

საპროექტო განაცხადების წერის ხელოვნების დაუფლება მოითხოვს მთელი რიგი კონკრეტული კომპონენტის დეტალურ აღწერას, რაც საბოლოო ჯამში გამიზნულია პრობლემის გადაჭრისა ან სასურველი ცვლილებების განხორციელებისკენ.

წინამდებარე პრაქტიკული გზამკვლევის მიზანია:

- გააცნოს დაინტერესებულ პირებს, საგრანტო განაცხადების შედგენის კომპლექსური პროცესი და ეტაპები;
- ცალკეული მაგალითების ილუსტრირებით, გააუმჯობესოს მონაწილეთა უნარ-ჩვევები პროექტის ცალკეული კომპონენტის აღწერისას;
- დაეხმაროს ორგანიზაციას, პროექტის, როგორც აუცილებელი ინსტრუმენტის მნიშვნელობის გააზრებაში, რაც მიმართულია ორგანიზაციის მიზნის მიღწევისა და განვითარებისკენ.

პრაქტიკული გზამკვლევი სასარგებლო იქნება:

საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლების და სხვა სპეციალისტებისთვის, რომლებიც ჩართულები არიან ან გეგმავენ საპროექტო განაცხადის შემუშავების პროცესში ჩართვას.

1. ფონდების მოძიების არსი, სახეები და მეთოდები

ფანდრეინგი (ფონდების/სახსრების მოძიება, ინგლისურიდან Fund - სახსრები, რესურსი, Raising - მოძიება) - არის რესურსების (ადამიანური რესურსი, ტექნიკური აღჭურვილობა, ინფორმაცია, ფულადი სახსრები) მოძიება, გარკვეული საქმიანობის, პროექტის რეალიზაციის ან/და ორგანიზაციის სიცოცხლისუნარიანობის შენარჩუნების მიზნით.

გარდა სახსრების მოძიებისა, „ფანდრეინგი“ არის პოტენციური დონორის დარწმუნების ხელოვნება, რომ ფონდების მაძიებელი („ფანდრეინგერი“) ორგანიზაცია ყურადღების და მხარდაჭერის ღირსია. სახსრების მოძიების წარმატება დიდწილად არის დამოკიდებული იმაზე, თუ რამდენად კარგად ფლობს „ფანდრეინგერი“ დარწმუნების უნარებს და რამდენად სჯერა, იმ იდეის სიცოცხლეში გატარების უცილებლობის, რომელშიც სხვებს არწმუნებს.

ფონდების მოძიების სპეციალისტების მტკიცებით, ფანდრეინგის წარმატებას 90%-ით განაპირობებს კარგად მომზადებული და დამაჯერებლად ჩამოყალიბებული საგრანტო განაცხადი.

არ არსებობს „ჯადოსნური ფორმულა“, რომელიც უზრუნველყოფს „ფანდრეინგის“ წარმატებას და გრანტის მიღების გარანტიას. თუმცა, თუ ფონდების მაძიებელი შეძლებს **საპროექტო განაცხადის** სწორად მომზადებას და პოტენციური დონორის დარწმუნებას იდეის მხარდაჭერის საჭიროებასა და აუცილებლობაში, მაშინ, სავარაუდოდ, ის ამ სახსრებს მიიღებს.

არსებობს რამდენიმე დამკვიდრებული ტერმინი, რომელიც შესაძლებლობას გვაძლევს ავხსნათ „ფანდრეინგის“ მნიშვნელობა. აუცილებელია უპირველესად განისაზღვროს საძიებელი რესურსების/სახსრების წყარო, სახეები და მათი მოძიების მეთოდები.

სახსრების/რესურსების წყაროდ შეიძლება ჩაითვალოს სპონსორი (მაგ. ბიზნეს კომპანიები/ბანკები); მეცენატი (მაგ. მდიდარი ფიზიკური პირი); დონორი (მაგ. საერთაშორისო/ადგილობრივი არასამთავრობო ორგ-ბი..)

რესურსების სახეებს შეიძლება მიეკუთვნოს - გრანტი/შემოწირულობა, რომელიც შეიძლება იყოს როგორც ფულადი/მატერიალური სახის, ასევე ტექნიკური აღჭურვილობა ან გარკვეული ინფორმაცია);

რესურსების მოძიების მეთოდებს წარმოადგენს შემოწირულობის ყუთი; წერილები; ფლაერები; საქველმოქმედო ღონისძიებები; შეხვედრები; საგრანტო განაცხადი/პროექტი.

2. საპროექტო განაცხადი და მისი ფუნქციები

საპროექტო განაცხადი არის დამფინანსებელი (დონორი) ორგანიზაციის მისამართით შედგენილი წერილობითი თხოვნა, მატერიალური რესურსის თუ ტექნიკური აღჭურვილობის მოსაპოვებლად, გარკვეული პრობლემის გადაჭრის ან საჭიროებაზე რეაგირების მიზნით, ორგანიზაციის პოტენციალის და ექსპერტიზის გამოყენებით.

განაცხადი ასრულებს 5 ძირითად ფუნქციას:

განაცხადი **თხოვნაა** - და არა ხვეწნა-მუდარა, ან დაფინანსების დაჟინებული მოთხოვნა.

განაცხადი **დარწმუნების ხერხია** - დონორის დარწმუნების საშუალება, გაიზიაროს თქვენი თვალსაზრისი, რათა გაუჩნდეს თქვენს მიერ დასახული მიზნის მიღწევაში და პრობლემის გადაჭრაში თანამონაწილეობის სურვილი ფინანსური მხარდაჭერის სახით;

განაცხადი **დაპირება და ვალდებულებაა** - არასდროს დაპირდეთ დონორს იმას, რიცი შესრულებაც არ შეგიძლიათ! ჯობია დაპირდეთ ნაკლებს, შეასრულეთ მეტი! გახსოვდეთ, რომ დაპირება ზნეობრივი კატეგორიაა, რომელიც დაფინანსების შემთხვევაში იურიდიულ ხასიათს იძენს და სავალდებულოა შესასრულებლად.

განაცხადი **გეგმაა** - პრობლემის მოსაგვარებლად შემუშავებული დეტალურად და კონკრეტულად გაწერილი მოქმედებებით.

განაცხადი **პროექტი ან პროგრამაა**, რომელიც გამიზნულია რეალურად არსებული პრობლემის გადასაჭრელად.

პროექტი - კოორდინირებული მოქმედებების ერთობლიობაა, რომელიც ხორციელდება კონკრეტული ამოცანების მისაღწევად, და პრობლემების გადასაწყვეტად მკაფიოდ განსაზღვრული მოქმედებების, დროისა და ხარჯების ფარგლებში.

 მაგალითად: პროექტი „ახალგაზრდა გოგონათა ლიდერთა სკოლა“ - მიმართულია ახალგაზრდებში ლიდერული უნარ-ჩვევების განვითარებისკენ და გენდერული თანასწორობის სულისკვეთების გაძლიერებისკენ ა.შ.

პროგრამა - კომპლექსური და კოორდინირებული პროექტების ერთობლიობა, რომელიც ემსახურება კონკრეტული ამოცანების მიღწევას და პრობლემის გადაწყვეტას, მკაფიოდ განსაზღვრული მოქმედებების, დროის და ხარჯების ფარგლებში

 მაგალითად: „ქალთა პოლიტიკური გაძლიერების“ პროგრამა, რომელიც წარმოადგენს მიზნის მისაღწევად კომპლექსური პროექტების ერთობლიობას, მათ შორის საკანონმდებლო ბაზის დახვეწის, გენდერული თანასწორობის პოპულარიზაციის (საინფორმაციო კამპანიის), ლიდერ ქალთა პოლიტიკური სკოლის და სხვა პროექტების განხორციელების გზით.

3. პროექტის ციკლის დაგეგმვის ეტაპები

დაგეგმვის პროცესი გულისხმობს არსებული პრობლემური სიტუაციის გადასაწყვეტად და კონკრეტული შედეგების მისაღწევად, სპეციფიური ნაბიჯების განსაზღვრას, გარკვეული დროისა და რესურსების ფარგლებში. იმდენად რამდენადაც, ხშირ შემთხვევაში პრობლემის გადასაწყვეტად ორგანიზაცია შეზღუდულია დროისა და რესურსების (მატერიალური, ფინანსური, ადამიანური) თვალსაზრისით, დაგეგმვის პროცესში ხდება რამდენიმე შესაძლო მოქმედებათა შორის საუკეთესოს შერჩევა სასურველი ცვლილებების მოსახდენად და სიტუაციის გასაუმჯობესებლად. სწორედ ამიტომ არის მნიშვნელოვანი პროექტის საგულდაგულოდ დაგეგმვა, არსებული რეალობისა და საკუთარი შესაძლებლობების შეფასება.

გაითვალისწინეთ, რომ საპროექტო განაცხადი, როგორც წესი მუშავდება მათთვის, ვინც არ იცნობს არც თქვენს ორგანიზაციას და არც თქვენს იდეას. ამიტომაც პროექტის კარგად ჩამოყალიბებული გეგმა მისცემს „დონორს“ ყველა საჭირო ინფორმაციას თქვენო ორგანიზაციის და თქვენს მიერ გასატარებელი საქმიანობის შესახებ.

შეიძლება გამოიყოს პროექტის დაგეგმვის 2 ეტაპი:

I. განაცხადის მოსამზადებელი/ანალიზის ეტაპი:

- სიტუაციის და პრობლემის ანალიზი;
- მიზნის და ამოცანების განსაზღვრა;
- ამოცანების რანჟირება მნიშვნელობის მიხედვით.

II. განაცხადის შემუშავების ეტაპი:

- ლოგიკური ჩარჩოს შედგენა
- მოქმედებების გრაფიკის შედგენა (სამუშაო გეგმა)
- რესურსები განაწილება (ბიუჯეტი)

3.1. სიტუაციის აღწერა და ანალიზი

სიტუაციის აღწერა და ანალიზი, გულისხმობს კონკრეტულ კითხვაზე პასუხის გაცემას - „რატომ გსურთ აღნიშნული პროექტის განხორციელება“, ანუ ის მოითხოვს პროექტის საჭიროების დასაბუთებას.

პროექტის დასაბუთების ან სიტუაციის ანალიზის ნაწილში მნიშვნელოვანია **არსებული პრობლემის აღწერა**, რომლის მოგვარებას ცდილობს აღნიშნული პროექტი. მასში მკაფიოდ უნდა იყოს ასახული, რომელი სპეციფიური საკითხი წარმოადგენს პრობლემას თემისთვის და საზოგადოებისთვის, და რატომ. ასევე, რა ნეგატიურ შედეგს იწვევს ან რა ზეგავლენას ახდენს ადამიანთა კონკრეტულ ჯგუფზე (სამიზნე ჯგუფებზე). ამ ნაწილში მნიშვნელოვანია აღიწეროს არსებული პრობლემის მიზეზები და ის საჭიროებები, რომელიც აღნიშნული პრობლემის გამო არსებობს.

სიტუაციის ანალიზის და პრობლემის აღწერის პროცესში:

- განსაზღვრეთ პრობლემა;
- მოიყვანეთ სტატისტიკა;
- აღწერეთ პრობლემის მიზეზები და შედეგები;
- განსაზღვრეთ პროექტის სამიზნე ჯგუფები და ბენეფიციარები (ადამიანთა ჯგუფი, რომელიც უშუალოდ მიიღებს სარგებელს პროექტიდან) და მათი საჭიროებები;
- აღწერეთ, თუ რა იყო აქამდე გაკეთებული პრობლემის დასაძლევად და რა საჭიროებები არსებობს დღემდე.

მაგალითი

პრობლემა: ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. მოსახლეობის არასაკმარისი მონაწილეობა.

სიტუაციის ანალიზი.

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა მონაწილეობის გაძლიერება, ევროკავშირთან „ასოცირების შესახებ შეთანხმების“ თანახმად ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს პრიორიტეტს წარმოადგენს. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველომ მრავალი მნიშვნელოვანი ინიციატივა განახორციელა ასოცირების დღისწესრიგით აღებული ვალდებულების შესასრულებლად (ჩამოთვალეთ). თუმცა მიუხედავად საკანონმდებლო დონეზე მიღწეული პროგრესისა, კანონების პრაქტიკული იმპლემენტაცია და მოქალაქეთა მონაწილეობა ადგილობრივ თვითმმართველობის განხორციელებაში კვლავ დიდ გამოწვევად რჩება. ჩატარებული კვლევა (წყარო)

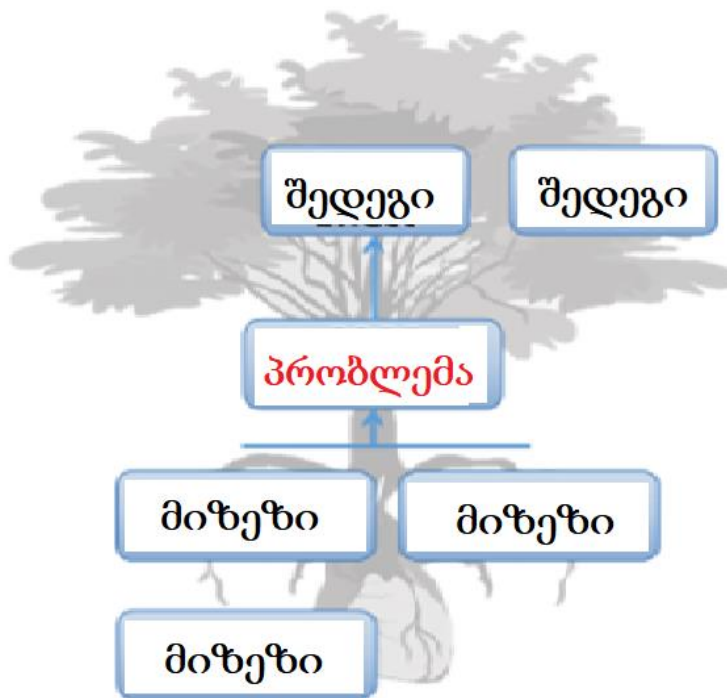
ცხადყოფს, რომ მოსახლეობის მხოლოდ ...%-თვის არის ცნობილი „მოქალაქეთა მონაწილეობის“ ერთი ან ორი ფორმა, და მხოლოდ ...%-ს მიუმართავს მონაწილეობის რომელიმე ფორმისთვის (მაგალითად, მონაწილეობა მიიღო დასახლების კრებებში, საკრებულოს სხდომებზე, მიუმართავს პეტიციით ...). აღნიშნული პრობლემის ძირითად მიზეზს მოსახლეობის არასაკმარისი ინფორმირებულობა, სამოქალაქო აქტივიზმისთვის საჭირო უნარ-ჩვევების არარსებობა, ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლების მხრიდან მოსახლეობასთან არასაკმარისი კომუნიკაცია (სხვა) წარმოადგენს. შედეგად კი, მოსახლეობის პრიორიტეტები და საჭიროებები ჯეროვნად არ არის ასახული ადგილობრივ პროგრამებსა და ბიუჯეტებში.... რაც ზრდის საზოგადოებაში გაუცხოვებას, და ადგილობრივი ხელისუფლების მიმართ უნდობლობას და ნიჰილიზმს.

ანალიზის მეთოდი - პრობლემის ხე.

ხის ღერძი - ძირითადი პრობლემა: გენდერული უთანასწორობა ოჯახში

ფესვები - **მიზეზი**: გენდერული განათლების არარსებობა; კულტურული და პატრიარქალური ტრადიციები; ქალთა ეკონომიკური დამოკიდებულება, მოსახლეობის არასაკმარისი ინფორმირებულობა; არასაკმარისი მედია კამპანია.

ტოტები - **შედეგი**: ოჯახში ძალადობა, ნაკლები ქალი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ან პოლიტიკაში, ქალებში მცირე შემოსავალი ა.შ.

3.2. პროექტის მიზნები და ამოცანები, მათი მიღწევის კონკრეტული გზები (მოქმედებები)

პროექტის მიზანი გულისხმობს ფართო, ზოგად დებულებას იმის შესახებ, თუ რისი მიღწევა გასურთ გრძელვადიან პერსპექტივაში, პროექტის დასრულებისას. პროექტის მიზანს უნდა წარმოადგენდეს ისეთი სასურველი გარემოს ან პირობების შექმნა, რომელიც ლოგიკურ კავშირში იქნება ზემოთ აღწერილ პრობლემასთან, და რომლის მისაღწევად არის მიმართული პროექტი.

 მაგალითად: მიზანი - “სკოლამდელ დაწესებულებებში გენდერული განათლების დანერგვა და პედაგოგებში გენდერული მგრძობელობის გაღვივება”

პროექტის ამოცანა იმ შედეგის ან სასურველი მომავალი სიტუაციის პროგნოზირება, რომლის მიღწევასაც ვგეგმავთ, განსაზღვრული მოქმედებების დახმარებით.

პროექტის ამოცანა არის ერთი კონკრეტული შედეგი, რომლის მიღწევას ცდლობთ პრობლემის დაძლევის შედეგად

 მაგალითად: ა) სასკოლო კურიკულუმში შეტანილია გენდერული თანასწორობის საკითხები

პროექტის ამოცანა, როგორც წესი ფორმულირდება წარსულ დროში (მომზადდა, ჩატარდა, გაიზარდა და ა.შ.) და არის დასრულებული/არსებული მდგომარეობა და არა პროცესი ან სამომავლო მოქმედება

 მაგალითად:

სწორი: გაიზარდა ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლების ინფორმირებულობა და კომპეტენცია გენდერული თანასწორობის საკითხებში;

არასწორი: გენდერული თანასწორობის საკითხებში ადგილობრივი ხელისუფლების ინფორმირებულობის დონის გაზრდის ხელშეწყობა.

პროექტის განხორციელების გზები (კონკრეტული მოქმედებები) - კონკრეტული ნაბიჯები, დასმული ამოცანების შესასრულებლად.

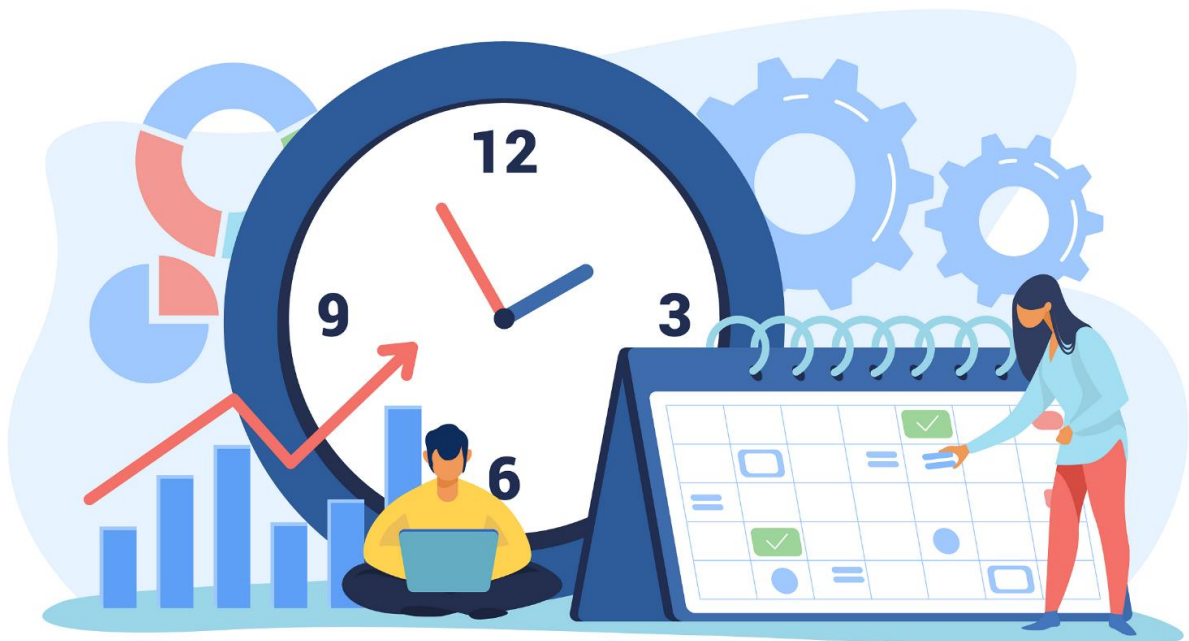
განხორციელების გზები არის პროცესი, რომელმაც უნდა უპასუხოს შემდეგ კითხვებს:

- “როგორ?” - როგორ განახორციელებთ თქვენი პროექტის ამოცანებს?
- “ვინ” - ვისზეა მიმართული და/ ვინ მონაწილეობს თქვენი პროექტის განხორციელებაში? და რა არის მათი ფუნქციები პროექტში?

კარგად ფორმულირებული განხორციელების გზები უნდა ასახავდეს:

- ამოცანების შესასრულებლად განსახორციელებელ საქმიანობას/მეთოდებს;
- კონკრეტულ მოქმედებებში მონაწილე პირებს და მათ რაოდენობას;
- მოქმედებების ხანგრძლივობას/ბოლო ვადა;
- მოქმედების განხორციელების ადგილს;
- აღნიშნული მოქმედების განხორციელებაზე პასუხისმგებელ პირს/ებს.

 მაგალითად: ქ. ბათუმში, გენდერული თანასწორობის თემაზე, 15 ბაღის აღმზრდელთან 2 სამდღიანი ტრენინგის ჩატარება პროექტის დაწყებიდან 3 თვის ვადაში.

**საგრანტო განაცხადების
შემუშავების პროცესი და ძირითადი ეტაპები**

მოქმედებათა გრაფიკი

დაგეგმილი მოქმედებები	პასუხისმგებელი პირი	2020				
		1	2	3	4	5
პროექტის შედეგი: სასკოლო კურიკულუმში შეტანილია გენდერული თანასწორობის საკითხები						
აქტივობა 1.1. ექსპერტთა ჯგუფის მიერ გენდერული თანასწორობის საკითხზე სასწავლო პროგრამის და მეთოდოლოგიის შემუშავება	პროექტის კოორდინატორი, ასისტენტები, გენდერის ექსპერტები	X	X			
აქტივობა 1.2. საინფორმაციო კამპანიის განხორციელება, 2 ტვ და 2 რადიო გადაცემის ჩატარების გზით, სკოლებში გენდერული თანასწორობის სწავლების აუცილებლობაზე	პროექტის კოორდინატორი, PR მენეჯერი	X	X	X	X	
აქტივობა 1.3. ადვოკატირების კამპანიის განხორციელება, განათლების სამინისტროში, შესაბამისი დეპარტამენტის წარმომადგენლებთან 5 საინფორმაციო შეხვედრის ჩატარების გზით	ადვოკატირების მენეჯერი, პროექტის ასისტენტი,	X	X	X	X	
შედეგი ამოცანა						
აქტივობა 2.1.						
აქტივობა 2.2.						
აქტივობა 2.3.						

3.3 ინდიკატორები

ინდიკატორი - საზომი ერთეული, რომელიც ეხმარება შედეგის მიღწევის პროგრესის შეფასებას და განსაზღვრას. ინდიკატორით იზომება შესრულებული ამოცანების, მოქმედებების დონე.

არსებობს 2 სახის ინდიკატორი: **რაოდენობრივი ინდიკატორი** (პედაგოგების პროცენტი, რომლებიც იყენებენ გენდერული თანასწორობის მეთოდოლოგიას გაკვეთილებზე; ბავშვების რაოდენობა, რომლებიც სწავლობენ გენდერული თანასწორობის საკითხებს); **ხარისხობრივი** (ბენეფიციარების დაკმაყოფილების დონე)

ინდიკატორის კრიტერიუმები

SMART

Specific/კონკრეტული - ინდიკატორი ზუსტად და გასაგებად ზომავს მიღწეული შედეგის პროგრესს;

Measurable/გაზომვადი - არსებობს მიღწეული პროგრესის გაზომვის შესაძლებლობა;

Achievable/მიღწევადი - აღნიშნული ინდიკატორის მიღწევა რეალისტურია;

Relevant/შესაბამისი - ინდიკატორი იძლევა შედეგების გაზომვის შესაბამის ინფორმაციას;

Time-bound/დროში განსაზღვრული - ინდიკატორი განსაზღვრავს დროის კონკრეტულ ჩარჩოს, რომელშიც მოხდება პროგრესის გაზომვა

 მაგალითი:

პროექტის მიზანი - ადგილობრივ დონეზე ქალთა რაოდენობის ზრდის ხელშეწყობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში

მიზნის ინდიკატორი - 2018 წლისთვის, ქალთა რაოდენობა საკრებულოში გაიზარდა 20%.

პროექტის ამოცანა: გენდერული პროგრამები ინტეგრირებულია ადგილობრივ ბიუჯეტში.

ამოცანის ინდიკატორი: 2015-2016 წლის სენაკის ადგილობრივ ბიუჯეტში გენდერული თანასწორობის პოპულარიზაციისთვის გათვალისწინებულია (X რაოდენობის) ლარი.

მოქმედება: ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებისთვის 2 დღიანი ტრენინგის ჩატარება გენდერული თანასწორობის და გენდერული მეინსტრიმინგის საკითხებზე.

მოქმედების ინდიკატორი: მინიმუმ 20 ადგილობრივმა ჩინოვნიკმა გაიარა ტრენინგი გენდერული თანასწორობის საკითხებზე.

3.4. რისკები/დაშვება

რისკები და დაშვებები არის ის ფაქტორები, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიონ პროექტის განვითარებაზე და მსვლელობაზე, მაგრამ არ ექვემდებარება პროექტის მენეჯმენტის კონტროლს.

რისკი არის ნეგატიური ფაქტორი, რომელმაც შესაძლოა შეაფერხოს პროექტის მიზნების და ამოცანების მიღწევა.

✔ *მაგალითად, მოახლოებული წინასაარჩევნო კამპანია ხელს შეუშლის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელთა მონაწილეობას ტრენინგებში.*

დაშვება არის პოზიტიური ფაქტორი, რომელიც ხელს შეუწყობს პროექტის ამოცანების შესრულებას

✔ *მაგალითად, საქართველოს ხელისუფლების ასოცირების დღის წესრიგით ნაკისრი ვალდებულება უზრუნველყოს გენდერული თანასწორობა.*

3.5. ლოგიკური ჩარჩო

შედეგების ჯაჭვი/ამოცანების იერარქია	შესრულების ძირითადი ინდიკატორები	გადამოწმების საშუალებები	გარე ფაქტორები დაშვებები/რისკები
<i>მიზანი</i>	<i>ის მდგომარეობა, რომელიც დადგა პროექტის ბოლოს და რომელიც მიუთითებს, რომ მიზანი მიღწეულია.</i>	<i>სად და რა ფორმით იქნება მოპოვებული იფორმაცია პროექტის ამოცანებისა და შედეგების მიღწევის შესახებ. მაგ., ტრენინგის მონაწილეთა დასწრების უწყისი სურათები, სტატეები და ა.შ.</i>	<i>დაშვებები არის ის პირობები, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიონ პროექტის განვითარებაზე, რაც არ არის პროექტის მენეჯმენტის პირდაპირი კონტროლის ქვეშ</i>
<i>ამოცანები</i>	<i>მახასიათებლები, რომლებიც შეიძლება გაიზომოს ან სულ მცირე აღიწეროს დეტალურად ხარისხისა და რაოდენობის თვალსაზრისით და რომლებიც აჩვენებენ სიტუაციაში ცვლილებას</i>		
<i>განხორციელების გზები (აქტივობები)</i>	<i>აქტივობების შესრულებაში მონაწილე პირთა რაოდენობა</i>		

4. პროექტის სიცოცხლისუნარიანობა

პროექტის სიცოცხლისუნარიანობა, გულისხმობს რომ პროექტის დასრულების შემდეგ დაწყებული პროცესები გრძელდება და ვითარდება.

პროექტის დაგეგმვისას მნიშვნელოვანია დავფიქრდეთ შემდეგ კითხვებზე:

- რა მოხდება პროექტის დასრულების შემდეგ?
- განვითარდება, თუ არა ს რაც პროექტის მსვლელობისას წამოვიწყეთ?
- შესძლებს თუ არა პროექტის სამიზნე ჯგუფი საკუთარი პრობლემების გადაჭრას?

არსებობს ორი ტიპის სიცოცხლისუნარიანობა:

სიცოცხლისუნარიანობა მოქმედებების დონეზე, რაც გულისხმობს იმას, რომ პროექტით გათვალისწინებული მოქმედებები გრძელდება მისი დასრულების მერე.

(მაგ: ძალადობის მსხვერპლი ქალებისთვის თავშესაფარის დაარსება, რაც მოითხოვს შენობის ქირას, პერსონალის დაქირავებას, პროდუქტებით უზრუნველყოფას და ა.შ. თუ პროექტის დასრულების შემდეგ თავშესაფარმა ვერ დაფარა მიმდინარე ხარჯი, მაშინ პროექტი არ აღმოჩნდება მდგრადი/სიცოცხლისუნარიანი. ამიტომ მნიშვნელოვანია პროექტის დაგეგმვის/მომზადების ფაზაში დაიგეგმოს შენობის შესყივა ან სარგებლობაში ხანგრძლივად გადაცემის პერსპექტივა; პროდუქტების დისტრიბუტორ კომპანებთან ხელშეკრულების გაფორმება პროდუქტების მიწოდების თაობაზე, თავშესაფარის სახელმწიფოს მიერ დაფინანსების შესაძლებლობები და ა.შ.)

სიცოცხლისუნარიანობა ეფექტის დონეზე, გულისხმობს ისეთი შედეგის მიღწევას, რომელიც პროექტის შემდეგ ვითარდება და გრძელდება და აქვს პოზიტიური გავლენა პროექტის ბენეფიციარებზე.

(მაგ: ძალადობის მსხვერპლთა თავშესაფარის დაარსების პროექტი. პროექტის დაგეგმვის სტადიაზე გათვალისწინებულ იქნა ძალადობის მსხვერპლი ქალების ეკონომიკური გაძლიერება, საჭიროებაზე მორგებული კურსების შეთავაზება, ადგილობრივ ხელისუფლებასთან შეთანხმების გაფორმება სოციალური საცხოვრისით მსხვერპლთა დაკმაყოფილების შესახებ და ა.შ. ანუ პროექტის განხორციელებისას მოხდება ყველა იმ პრობლემის გადაწყვეტა, რაც შემდგომში უზრუნველყოფს ძალადობის მსხვერპლი ქალების დამოუკიდებლად ცხოვრების შესაძლებლობას)

5. ბიუჯეტი

ბიუჯეტი არის რესურსების განაწილება დაგეგმილი საქმიანობის განსახორციელებლად. ბიუჯეტი უნდა იყოს ლოგიკურ კავშირში პროექტის აღწერაში მითითებულ ამოცანებთან.

მუხლი	ერთეულის ფასი (ლარი)	ერთეულის რაოდენობა	საერთო ღირებულება	მოთხოვნილი თანხა	საკუთარი წვლილი
1. პროექტის პერსონალის ხელფასი					
1.1. პროექტის დირექტორი (6 თვე, 50%)	300	1	1800	900	900
1.2. პროექტის ასისტენტი					
1.3. ბუღალტერი					
2. ტრენინგი					
ტრანსპორტირება (15 მონაწილე x 2 (ორი გზა))	30	15	450	450	--
მონაწილეთა სადილი (2 დღე) (20X 2 დღე)	40	15	600	600	---

